

А. В. Мельник

Лісостепові ландшафти

ЛІСОСТЕПОВІ ЛАНДШАФТИ – зональна група (тип) [ландшафтів географічних](#) рівнинної частини України, виділена за балансом тепла та вологи. Л. л. характеризуються спіл. зонал. ґрунт.-рослин. покривом на відповід. літоген. основі приповерхневих (антропоген.) відкладів. Для них властиві оптимальні співвідношення тепла та вологи (випаровування вологи за вегетац. період рослин майже дорівнює кількості атмосфер. опадів), поширення грабових, дубових, грабово-, липово-і ясенново-дубових лісів та лучно-степ. рослинності, сірих ліс. ґрунтів, чорноземів опідзолених і типових, які сформувалися на легко- і середньосуглинистих лесових породах і лесах. Знаходяться у лісостеп. зоні України, пн. межа якої простежується за розміщенням сірих ліс. ґрунтів і чорноземів опідзолених, сформованих на лесових породах, а пд. – за лінією суціль. поширення чорноземів глибоких середньогумусних, яка простягається широкою смугою в серед. частині України з Пд. Зх. на Пн. Сх., від кордону з Молдовою до кордону з Росією. (Див. також Лісостеп).

Значна неоднорідність геол. будови та рельєфу лісостеп. зони зумовила неоднорідність Л. л., які за ознаками морфології рельєфу та літологією порід об'єднують в 4 підгрупи (роди): височинні з антропоген. покривом на докембрій. і палеозой. породах, перекритих палеоген-неоген. відкладами, – ландшафти сх. й пд.-сх. частин Поділ. і Придніпров. височин, тектонічно приурочені до УЩ; височинні з потуж. антропоген. покривом на палеоген-неоген. відкладах – ландшафти Київ. плато і Канів. гір; низовинні з потуж. антропоген. покривом на палеоген. відкладах – ландшафти Придніпров. низовини та Полтав. рівнини, тектонічно приурочені до Дніпров.-Донец. западини; височинні з антропоген. покривом на крейд. і палеоген-неоген. відкладах – ландшафти відрогів Середньорос. височини, тектонічно приурочені до Воронеж. кристаліч. масиву.

Височин. характер рельєфу, достатнє зволоження і поширення лесових порід сприяє розвитку площин. і глибин. ерозії, зсувів, осідання, акумуляції.

Л. л. зазнали інтенсив. с.-г. впливу, первинні ліси та лучні степи збереглися мало, лісистість становить в середньому 12,5 %. Їхнє рац. використання передбачає проведення меліорат. протиероз. заходів.

Рекомендована література

1. Физико-географическое районирование Украинской ССР. 1968;
2. Маринич А. М., Ланько А. І., Щербань М. І., Шищенко П. Г. Фізична географія Української РСР. 1982 (обидві – Київ); див. також Лісостеп.

Бібліографічний опис:

Лісостепові ландшафти / А. В. Мельник // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-55727>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).